

Justitiedepartementet

Diarienummer:
IMY-2025-10205

Ert diarienummer:
JU2025/01117

Datum:
2025-09-02

Yttrande över Ökad insyn i politiska processer (SOU 2025:52)

10.9.2 Förslagen är förenliga med bestämmelser om skydd för personuppgifter

IMY tillstyrker förslagen till ändringar i lagen (2018:90) om insyn i finansiering av partier (insynslagen) med följande synpunkter.

När det gäller behandling av känsliga personuppgifter delar IMY kommitténs bedömning att den utökade personuppgiftsbehandling som förslagen aktualiserar är nödvändig av hänsyn till ett viktigt allmänt intresse och att undantaget i artikel 9.2 g i dataskyddsförordningen¹ således kan tillämpas. Av artikel 9.2 g följer bland annat att den nationella rätten ska innehålla bestämmelser om lämpliga och särskilda åtgärder för att säkerställa den registrerades grundläggande rättigheter och intressen. För att säkerställa att detta krav uppfylls bör det i det fortsatta lagstiftningsarbetet övervägas att införa sådan skyddsreglering, till exempel bestämmelser som begränsar ändamålen för de redovisningsskyldigas behandling.

IMY konstaterar att det i 37 § insynslagen finns en särskild reglering som ger Kammarkollegiet stöd för att behandla känsliga personuppgifter. IMY anser att det bör övervägas att införa ett tydligt stöd för behandling av känsliga personuppgifter även för de redovisningsskyldiga, förslagsvis genom ett tillägg i nyss nämnda bestämmelse. Av tillägget bör det framgå att även redovisningsskyldiga får behandla personuppgifter som avslöjar politiska åsikter om uppgifterna har lämnats i en redovisning eller annars är nödvändiga för att redovisningsskyldiga ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt den lagen.

12.6.8 Behandling av personuppgifter och 12.7.2 Skyddet för personuppgifter

I likhet med kommittén ställer sig IMY tveksam till om den personuppgiftsbehandling som den redovisade regleringen ger upphov till skulle vara proportionerlig, särskilt i fråga om organisationer som inte lämnar bidrag som utgår som en andel av medlemsavgifterna. IMY anser att en helt avgörande förutsättning för att regleringen ska kunna genomföras är att personuppgiftsbehandlingen är proportionerlig i förhållande till dess syfte och inte går utöver vad som är nödvändigt.

Vidare anser IMY att det inte är lämpligt att föreskriva att revisorn är personuppgiftsansvarig. Den reglering som redovisas aktualiserar en omfattande behandling av känsliga personuppgifter om medlemskap i fackförening och, sannolikt i

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

åtminstone vissa fall, politiska åsikter. Sådan personuppgiftsbehandling kräver ett aktivt dataskyddsarbete och långtgående säkerhetsåtgärder. Det kan starkt ifrågasättas om enskilda revisorer har förutsättningar att uppfylla dessa skyldigheter och om det således är lämpligt att de pekas ut som personuppgiftsansvariga.

13.12.2 Förslagen är förenliga med bestämmelser om skydd för personuppgifter

IMY tillstyrker förslaget att införa en ny lag om insyn i kommunikation med syfte att påverka politiska beslut med följande synpunkter.

När det gäller behandlingen av känsliga personuppgifter delar IMY kommitténs bedömning att bland annat undantaget i artikel 9.2 g i dataskyddsförordningen kan tillämpas. I likhet med kommittén anser IMY att Kammarkollegiet kan stödja sin behandling av sådana personuppgifter på bestämmelsen i 3 kap. 3 § dataskyddslagen². För att tydliggöra stödet för de anmälningsskyldiga att behandla känsliga personuppgifter med stöd av undantaget i artikel 9.2 g i dataskyddsförordningen bör en särskild reglering i den föreslagna lagen övervägas. Av artikel 9.2 g följer bland annat att den nationella rätten ska innehålla bestämmelser om lämpliga och särskilda åtgärder för att säkerställa den registrerades grundläggande rättigheter och intressen. För att uppfylla detta krav bör det övervägas att införa bestämmelser som innebär att personuppgifterna inte får behandlas för andra ändamål än de som är nödvändiga för att fullgöra skyldigheterna enligt lagen.

IMY delar kommitténs bedömning att uppgifter om fysiska personer som är behöriga företrädare för anmälningsskyldiga juridiska personer inte bör publiceras på internet. IMY anser dock att detta, på samma sätt som i 27 § insynslagen, bör komma till uttryck i den föreslagna lagen.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Eric Leijonram efter föredragning av juristen Nadja Zandpour. Vid den slutliga handläggningen har även rättschefen David Törngren och rådgivaren Sara Ahmed medverkat.

Eric Leijonram

² Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.